

EUROPOS CENTRINIS BANKAS

Intarpas

ECB EKSPERTŲ MAKROEKONOMINĖS PROGNOZĖS EURO ZONAI

Remdamiesi 2006 m. rugpjūčio 18 d. turėta informacija, ECB ekspertai numatė euro zonos makroekonominę raidą¹. Numatoma, kad 2006 m. metinis realusis BVP vidutiniškai didės 2,2%–2,8%, 2007 m. – 1,6%–2,6%. Numatoma, kad 2006 m. bendras suderintas vartotojų kainų indeksas (SVKI) vidutiniškai didės 2,3%–2,5%, 2007 m. – 1,9%–2,9%.

Techninės prielaidos dėl palūkanų normų, valiutų kursų, naftos kainų ir fiskalinės politikos

Techninės prielaidos dėl palūkanų normų, naftos ir ne energetikos žaliavų kainų grindžiamos rinkos lūkesčiais. Kalbant apie trumpalaikes palūkanų normas, kurios apskaičiuojamos pagal 3 mėn. EURIBOR, rinkos lūkesčiai apskaičiuojami pagal išankstinių sandorių normas rugpjūčio 8 d., rodančias pelningumo kreivę tuo momentu. Tai rodo, kad palūkanų normos didės nuo vidutiniškai 3,1% (2006 m.) iki vidutiniškai 3,9% (2007 m.). Su euro zonos 10 m. nominaliųjų vyriausybės obligacijų pajamingumu rugpjūčio 8 d. susiję rinkos lūkesčiai leidžia tikėtis nedidelio pajamingumo augimo nuo vidutiniškai 3,9% (2006 m.) iki vidutiniškai 4,1% (2007 m.). Sprendžiant pagal būsimųjų sandorių rinką 2 savaičių laikotarpiu (iki rugpjūčio 9 d.), vidutinės metinės naftos kainos turėtų būti 71,0 JAV dolerio už barelį (2006 m.) ir 77,6 JAV dolerio už barelį (2007 m.). Manoma, kad 2006 m. metinis ne energetikos žaliavų kainų padidėjimas JAV doleriais sudarys 26,2%, o 2007 m. – 8,4%.

Daroma techninė prielaida, kad dvišaliai valiutų kursai per prognozės laikotarpį nesikeis ir bus tokie, kokie buvo 2 savaites iki rugpjūčio 8 d. Tai rodo, kad euro–JAV dolerio kursas bus 1,28, o euro efektyvusis kursas – 1,2% didesnis už vidutinį 2005 m. kursą.

Fiskalinės politikos prielaidos pagrįstos atskirų euro zonos šalių nacionalinių biudžetų planais. Jos apima visas politikos priemones, kurias jau patvirtino parlamentas arba kurios yra išsamiai apibrėžtos ir greičiausiai bus patvirtintos.

Prielaidos dėl tarptautinės ekonominės aplinkos raidos

Tikimasi, kad prognozės laikotarpiu euro zonos išorės ekonominė aplinka ir toliau bus palanki. Nors numatoma, kad JAV realusis BVP augs šiek tiek lėčiau, palyginti su augimu pastaraisiais metais, tikimasi, kad kylančioje Azijos ekonomikoje realusis BVP augs gerokai sparčiau negu pasaulio vidurkis. Numatoma, kad daugelyje didžiųjų šalių augimas ir toliau bus dinamiškas.

Bendrai numatoma, kad vidutinis metinis pasaulio realusis BVP už euro zonos ribų 2006 m. didės 5,2%, o 2007 m. – 4,9%. Numatoma, kad euro zonos išorės eksporto rinkos 2006 m. augs apytikriai 8,7%, o 2007 m. – 6,6%.

¹ ECB ekspertų makroekonominės prognozės papildoma Eurosistemos ekspertų makroekonominės prognozės, kurias du kartus per metus kartu rengia ECB ir euro zonos nacionalinių centrinių bankų ekspertai. Taikyti metodai atitinka Eurosistemos ekspertų makroekonominių prognozių rengimo metodus, aprašytus „A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises“, ECB, 2001 m. birželio mėn. Kadangi su prognozėmis yra susijęs neapibrėžtumas, pateikiamos kiekvieno kintamojo tikėtinos ribos. Jos pagrįstos skirtumu tarp faktinių rezultatų ir keleto ankstesnių metų prognozių. Ribos yra dvigubai platesnės už šių skirtumų vidutinę absoliučią vertę.

Numatomas realiojo BVP augimas

Remiantis išankstiniu Eurostat įverčiu, 2006 m. antrąjį ketvirtį euro zonos realiojo BVP augimas, palyginti su ankstesniu ketvirčiu, sparčiai padidėjo iki 0,9%, palyginti su 0,6% padidėjimu šių metų pirmąjį ketvirtį. Šis BVP padidėjimas atitinka palankius tyrimų rodiklių rezultatus. Tikimasi, kad prognozės laikotarpiu kiekvieną ketvirtį BVP ir toliau didės apie 0,5%, išskyrus 2007 m. pirmąjį ketvirtį, kai dėl reikšmingai padidėjusių netiesioginių mokesčių numatoma, kad šis augimas šiek tiek sumažės.

Atsižvelgiant į tai, numatoma, kad 2006 m. metinis realusis BVP vidutiniškai didės 2,2%–2,8%, 2007 m. – 1,6%–2,6%. Vienas iš lemiančių veiksnių yra augantis eksportas, kuris ir toliau turėtų skatinti ūkio aktyvumą, nepaisant šiek tiek sumažėjusio konkurencingumo, nes numatoma, kad užsienio paklausa ir toliau sparčiai augs. Numatoma, kad privatus vartojimas didės panašiai kaip ir realiosios disponuojamosios pajamos, kurias ypač turėtų skatinti gerėjanti padėtis darbo rinkoje. Vis dėlto tikimasi, kad 2006 m. kylančios energijos kainos ir 2007 m. didėsiantys netiesioginiai mokesčiai mažins vartojimą. Bendros investicijos į pagrindinį kapitalą pastaruosiu metu padidėjo ir prognozuojama, kad sparčiai didės, esant palankioms finansavimo sąlygoms, dideliame pelne ir palankioms paklausos perspektyvoms. Numatoma, kad privačios gyventojų investicijos prognozės laikotarpiu turėtų ir toliau šiek tiek didėti.

A lentelė. Makroekonominės prognozės euro zonai

(vidutiniai metiniai pokyčiai, procentais)^{1,2}

	2005	2006	2007
SVKI	2,2	2,3–2,5	1,9–2,9
Realusis BVP	1,5	2,2–2,8	1,6–2,6
Privatus vartojimas	1,5	1,8–2,2	0,9–2,1
Valdžios sektoriaus vartojimas	1,3	1,0–2,0	0,7–1,7
Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas	2,7	3,0–4,6	2,1–5,3
Eksportas (prekės ir paslaugos)	4,2	6,0–8,8	3,4–6,6
Importas (prekės ir paslaugos)	5,2	5,7–8,7	3,1–6,5

1) Kiekvieno kintamojo ir laikotarpio ribos pagrįstos vidutiniu absoliučiu skirtumu tarp faktinių rezultatų ir euro zonos centrinių bankų praityje atliktų prognozių. Numatoma realiojo BVP ir jo sudedamųjų dalių raida pagrįsta dėl darbo dienų pakoreguotais duomenimis. Į numatomą eksporto ir importo raidą įtraukta prekyba euro zonoje.

2) 2006 m. rugsėjo mėn. prognozėse, sudarant 2007 m. prognozes, pirmą kartą kaip euro zonos dalis įtraukta ir Slovėnija. 2005 m. Slovėnijos dalis sudarė 0,3% euro zonos BVP. 2007 m. pokyčiai (procentais) apskaičiuoti imant euro zoną, įskaitant ir Slovėniją jau 2006 m.

Numatoma kainų ir sąnaudų raida

Numatoma, kad 2006 m. bendras SVKI vidutiniškai didės 2,3%–2,5%, o 2007 m. – 1,9%–2,9%. Numatoma kainų raida rodo, kad 2006 m. pakilusios energijos ir ne naftos žaliavų kainos daro reikšmingą įtaką. Vis dėlto tikimasi, kad, atsižvelgiant į dabartines būsimųjų sandorių kainas, 2007 m. ši įtaka sumažės, o tais metais SVKI pagrindu apskaičiuotai infliacijai didelę įtaką darys tais metais padidėsiantys netiesioginiai mokesčiai. Numatoma kainų raida perteikia lūkesčius, kad dėl naftos kainų kilimo pasireiškiantis antrinis poveikis darbo užmokesčiui bus nedidelis ir kad šiek tiek pagerės padėtis darbo rinkoje, o tai prognozės laikotarpiu turėtų paskatinti nedidelį darbo užmokesčio kilimą. Atsižvelgiant į numatomą palyginti pastovų našumo didėjimą, tikimasi, kad prognozės laikotarpiu vienetinės darbo sąnaudos šiek tiek sparčiau didės. Galiausiai numatoma SVKI raida pagrįsta prielaida, kad nėra jokio reikšmingo ne žaliavų importo kainų spaudimo.

Palyginimas su 2006 m. birželio mėn. prognozėmis

Palyginti su 2006 m. birželio mėn. ECB mėnesiniame biuletenyje paskelbtomis Eurosistemos ekspertų makroekonominėmis prognozėmis, 2006 m. ir 2007 m. numatytos didesnės euro zonos realiojo BVP augimo ribos. Tai iš esmės rodo, kad šių metų pirmąjį pusmetį augimas buvo didesnis, negu tikėtasi. Be to, tyrimo rodiklių rezultatai ir darbo rinkos rodikliai ir toliau yra teigiami, o dėl to prognozės laikotarpiu numatoma šiek tiek geresnė euro zonos vidaus paklausos perspektyva.

Nauja numatyta 2006 m. vidutinio metinio bendro SVKI augimo riba atitinka 2006 m. birželio mėn. prognozėse numatytas didesnes ribas. 2007 m. numatytos didesnės ribos. Tai daugiausia rodo prielaidas dėl numatomų didesnių energijos kainų. Dėl jų energijos sudedamoji dalis turės didesnę poveikį bendram SVKI.

B lentelė. Palyginimas su 2006 m. birželio mėn. prognozėmis

(vidutiniai metiniai pokyčiai, procentais)

	2005	2006	2007
Realusis BVP – 2006 m. birželio mėn.	1,4	1,8–2,4	1,3–2,3
Realusis BVP – 2006 m. rugsėjo mėn.	1,5	2,2–2,8	1,6–2,6
SVKI – 2006 m. birželio mėn.	2,2	2,1–2,5	1,6–2,8
SVKI – 2006 m. rugsėjo mėn.	2,2	2,3–2,5	1,9–2,9

© Europos centrinis bankas, 2006 m.

Adresas: Kaiserstrasse 29, D60311 Frankfurtas prie Maino, Vokietija

Pašto adresas: Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurtas prie Maino, Vokietija

Telefonas: +49 69 1344 0

Faksas: +49 69 1344 6000

Interneto svetainė: <http://www.ecb.int>

Visos teisės saugomos.

Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.